

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 50 K Félévre 220 K
 Negyedévre 110 K Egész évre 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik héttől kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Egységes párt

Szomoru tapasztalat mutatja, hogy a koaleált pártokból keletkezett többség s az erre támaszkodó kormányzat mennyire ingadozó alapon épül. A több párt, több vezér, az ezek közötti féltékeny versengés sok jó szándéku igyekezetnek ásta meg a sírját. Mindegyik csoport számon tartja, ül-e a kormányban anyyi tagja, amennyi őt számarányánál fogva megilleti. Nem az arravalóság dönti el egy-egy államtitkári vagy főispáni állás betöltését, hanem a pártállás.

Bethlen István már régen hangoztatja az egységes kormányzópart összehozásának szükségességét. A többséget alkotó két párt eredeti programjában nagy jelentőségű eltérés nincs. Elvileg mind a kettő a keresztyén vallásérköles és a magyar nemzeti gondolat alapján áll, s ezen az alappozton akarja ujjaépíteni az országot.

Ami különbség a kisgazdapárt és a keresztyén nemzeti egyesülés partja között mutatkozik, az részint mesterséges kiélezésnek és uszításnak az eredménye, részint pedig csupán a mindkét csoportban található szélsőséges elemek között van meg.

A kisgazdapártban igyekeztek elhelyezkedést találni olyan elemek, amelyek csupán a szennyes közelmúlt szomoru maradványai gyanánt, a tulzó liberális, tulzó demokrata elveikkel és nemzetköziség felé hajló szabadkőműves gondolkozásukkal épenséggel nem illettek be olyan pártnak a keretébe, amely párt nyiltan követeli, első programpontja gyanánt, a keresztyén és nemzeti eszme uralmát. Ezeket a párt, helyes ösztönétől és hazafias gondolkozásától vezéreltetve, már jórészt ki is küszöbölte magából.

De a másik csoportban is megbuttak olyanok, akik hátulsó, eddig gondosan titkolt politikai célok érdekében keverték a kártyát s csak a legutóbbi hónapokban hullott le róluk a lepel, mely mögött konok következetességgel folytatták az aknamunkát a ma fennálló alkotmányos rend felforgatására. Ezeknek is igen jelentékeny része már kívül került a párt kötelékén és több-kevesebb nyilttsággal fordult szemközt a kormánnyal.

A legutóbbi parlamenti események, a Beniczky és Rakovszky-féle mentelmi ügyek igen jelentős lépéssel vitték előbbre a helyzet tisztázását. A magyar függetlenség és önállóság kishitű tagadói, a Gesamt-Monarchie fanatikussai, akiknél erősebb a dinasztikus hűség, mint a magyar haza iránti önfeláldozó szeretet, fegyvertársakat lettek azokban, akik még mindig epedve várják a mindent megváltó liberálizmus (voltaképen: álliberálizmus) uralmának

visszatértét, mely idővel ismét a népköz-társaságot fogja mint óhajtott célt megvalósítani.

Egymásra találtak és kezet nyujtanak egymásnak Beniczky és Drózd, Andrassy és Kerökes, Rakovszky és Orbök. Összefogódnak a kormányzat megbuktatására, mert az egyik a keresztyén-nemzeti eszmét akarja detronizálni, a másik pedig a mai alkotmányos rendet akarja megbuktatni.

Ezzel a vegyes elemekből alakuló ellenzékkel szemben a szélsőségeket eltávolító két pártnak kell szorosban egybefo-

nódn, hogy egységesen álljon a kormányzat háta mögött és megadja a kormánynak az erőt bármely irányból jöhető támadással szemben.

Mi hiszünk benne, hogy ez az egymásra találás a lelkekben már meg is történt és így nem is lesz semmi akadály a egységes kormányzópart megalakításának.

Ha ebben a reményünkben csalatkoz-nánk, akkor szomoru bizonyossággal kellene megállapítanunk, hogy ettől a nemzetgyűléstől komoly alkotó munkát nem várhatunk.

Az orosz éhezők népvándorlása

A pápa az 'nségesek érdekében

London, augusztus 10. A Volga vidékéről megbizható forrás alapján jelentik, hogy a menekülő lakosság tömegesen lepi el az utakat. A szamarai kormányzóság számos helyén a lakosok bezárkóznak lakásukba és felgyújtják a házat. A menekülők fosztogatva igyekeznek előre jutni.

London, augusztus 10. Lengyelország keleti határán tömegesen özönlenek be az éhínséges vidékről érkező orosz menekülők. A lakosság hetenként mintegy 10 ezer emberrel szaporodik. Varsóban már eddig 8 ázsiai pestis esetet állapítottak meg.

Róma, augusztus 10. (Stefani.) A pápa a szentszéknél akkreditált diplomáciai képviselők-höz azzal a sürgös kéréssel fordult, hogy az orosz segítségre vonatkozó kezdeményezése érdekében járjanak közbe kormányaiknál és hasonló utasításokat küldjék a vatikán külföldi képviselőihez is.

Páris, augusztus 10. A franciaországi szajnai szakszervezetek egyesülete és még néhány más munkásegylet arra szólítja fel dolgozó tagjait, hogy egy napi bérüket az orosz éhínség áldozatainak felsegítésére szenteljék.

A nemzetgyűlés az alkotó munka utján

Javaslat az ingatlan vagyonsváltásról Munkaalkalmakról gondoskodik a kormány

Budapest, augusztus 10. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg **Bottlik József** alelnök. Az elnöki előterjesztés után **Ugron Gábor** napirend előtti felszólalásra kap engedélyt. Felszólalásában kéri a két kormányzó pártot, hogy a tegnapihoz hasonló eseteket a jövőben lehetőleg kerüljék, csekély-ségből kifolyólag ne rögtönözzenek nagy vitákat és ne csináljanak erőpróbákat. Az országnak most sokkal fontosabb, életbevágó dolgait kell elintézni. Együttal felemlíti azt, hogy az elnök neki nem adott szót a házszabályokhoz.

Ezután **Bottlik** kifejti, hogy mindig legelső törekvése volt, hogy úgy az egyes képviselők, mint a pártok jogait a nemzetgyűlésen megvédelmezze. A házszabályokat mindig tisztelőben tartotta. Rakovszkynak csak kivételesen adta meg a szólás jogát, természetes, hogy Ugronnak a házszabályokhoz való felszólalásra már nem adhatott kivételes jogot. Senki sem tiszteli jobban a házszabályokat, mint ő.

Somogyi István, a mentelmi bizottság előadója betereszti a mentelmi bizottság jelentését Beniczky Ödön mentelmi jogának megsértése ügyében. A Ház a jelentést egyhangulag tudomásul veszi.

Röbert Emil pénzügyi előadó az ingatlan vagyonsváltásról szóló törvényjavaslatot terjeszti a Ház elé.

Ez a javaslat az állami szükségletek minimuma, — mondotta — amit már jobban csökkenteni nem lehet. Ez a törvényjavaslat a pénzügyminiszter koncepciója alapján áll, aki azt expozéjában már ki is fejtette. A javaslatnak még a születése előtti törvényerőre

emelését pénzügyi helyzetünk súlyos volta teszi szükségessé. Kéri a Házat, hogy a javaslatot fogadja el az általános és részletes vita alapjául.

Beniczky Ödön a házszabályokhoz kíván szólni. Felolvassa Prónay levelét, amelyben azt állítja, hogy az az ember támadja meg őt, aki mint miniszter adott utasításokat olyan dolgokra, amelyeket most kifogásol.

— Én semmiféle rendeletet nem adtam Prónay Pálnak, Prónay Pál alam soha sem tartozott és én nem adtam utasításokat atrocitások elkövetésére. Állításait szemenszedett valótlanágnak minősítem.

Lovász János: A gazdatársadalom ismeri az ország súlyos helyzetét. Tudja, hogy a háboru elvesztéséből származó nehéz terhek neki is viselnie kell, de kéri a pénzügyminisztert, hogy a számtalan adókkal csak a gazdaközönség teherbíró képességéig menjen el, nehogy azoknak a számát szaporítsa, akik szívesen oda adnák mindenüket, mert így kevesebb terhük lenne. Kéri a nemzetgyűlés tagjait, hogy ne személyeskedésekkel foglalkozzanak, hanem végre lássák át az ország súlyos helyzetét, foglalkozzanak az ország nehéz problémáival, fogjanak össze és ne pártoskodjanak, mert így bele pusztul az ország.

— Amikor hazánkat szétdarabolták, a szétdarabolt Csonkamagyarországnál úgy álljunk valamennyien pártkülönbség nélkül, összefonódva, együttműködve, mint álltak az apostolok a mi Urunk Krisztusunk, az Igazság megfeszítése előtt. Érezzük át súlyos veszteségünket, de ne veszítsük el hitünket a feltámadásban, mert ha együtt dolgozunk kitar-

tással, szeretettel, akkor még jönni fog a feltámasztás, az igazság napja. Tartsunk össze, küzdjünk együtt és akkor jobb jövő virrad Magyarországra. A javaslatot elfogadja. (A szónokot számosan üdvözlik.)

Kerekes Mihály: Én épp úgy, mint pártom, készséggel bocsátjuk az állam rendelkezésére azt az összeget, amire szükség van, de erkölcsi kötelességünk a kormány cselekedeteit bírni akkor, amikor olyan politikát űz, amely a munkaalkmalmat nem biztosítja. Eddig semmiféle intézkedést nem tapasztaltunk erre vonatkozólag. Most az aratás végén a közmunkák terére kell lépni. A vagyonváltságot nem tartom időszerűnek, mert nem tudhatjuk, hogy a jóvátételei bizottság mire kötelez bennünket. A vagyonváltságot rendszere igazságtalan. A nagytőke nem végzi el kötelességét, amikor nem áll a termelés megindításának szolgálatába. Kötelessége tehát a kormánynak még kényszereszközökkel is odahatni, hogy a nagytőke a munkatermelés megindítására fordíttassék.

Határozati javaslatokat nyújt be, amelyek szerint mondja ki a nemzetgyűlés, hogy a községek, törvényhatóságok és városok nem esnek a vagyonváltságot alá, valamint hogy 500 holdon felül a vagyonváltságot természetben, földben szolgáltatandó be, továbbá, hogy a hadiövezetek és árvák a vagyonváltságnál kedvezményben részesüljenek; azon erdőterületek, amelyek 1914 június 20. óta irattak ki és most szántóföldek gyanánt használtak, a kataszteri haszon után 20 korona vagyonváltsági alapot fizessenek.

Kéri a minisztert, hogy a vagyonváltságot határidejének megállapításánál bizonyos módosításokat eszközöljön, amennyiben az eredeti szövegben 1921 áprilisára visszamenőleg történik a vagyonváltságot megállapítása. A műtárgyak és műkincsek külön törvénybe való foglalását elismeréssel veszi tudomásul. Tekintettel azonban azokra a hiányokra, amelyek a munkaalkmalmat nem biztosítják a törvényjavaslatban, nem hajlandó megszavazni.

Ezután az **elnök** öt perc szünetet rendelt el. Szünet után áttértek az interpellációkra.

Somogyi István kéri a nemzetgyűlést, hogy interpellációját a következő interpellációs napon terjeszthesse elő. A nemzetgyűlés a kérelemhez hozzájárult.

Sréter István eláll az interpellációtól és bejelenti, hogy a mentelmi bizottsághoz beadványt intézett mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában. A nemzetgyűlés a bejelentést tudomásul veszi.

Uron Gábor a közszállítások tárgyában intéz interpellációt a kereskedelmi miniszterhez. Kéri a kormányt, hogy a jövőben a közszállítások versenytárgyalás alapján történjenek és a versenytárgyalások olyan időben irassanak ki, hogy azokra úgy a gyáros, mint a kisiparos idejében megtehesse ajánlatait. Kéri a kormányt, hogy hajlandó-e a Wolffner gyárral kötött szerződést felülvizsgálni, mert az teljesen kirekeszti a kisiparosokat s a többi cipőgyárosokat az állami közszállításokból.

Rupert Rezső a Máv. alkalmazottak gyermekeinek neveltetésénél tapasztalt sérelmekről interpellál és kéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy hajlandó-e a Máv. táp és nevelő intézetének tanítási díját a régi összegre leszállítani?

Hegyeshalmy Lajos válaszában kifejti, hogy a legutóbb megállapított 6000 koronás díj még nem végleges, amennyiben ebben döntés még nem történt. Mindenesetre oda fog hatni, hogy az internátusokban a helyek fele teljesen ingyenes, negyede 3000 koronás, negyede pedig 6000 koronás tanítási díjért álljon a Máv. alkalmazottak gyermekeinek rendelkezésére.

Rupert a választ köszönettel tudomásul vette, ugyszintén a Ház is.

Szabó Balázs a Duna-menti, mintegy 120 ezer katasztrális holdat kitevő, vízborította területről interpellálja a földmivelésügyi minisztert. Baja felszabadulásával, — mondotta — itt az ideje, hogy az évtizedek óta megindított csatornázási munkálatok befejeztessenek. Kéri a minisztert, hogy nyugtassa meg a munkásokat és tulajdonosokat a munkálatok mielőbbi megkezdésére vonatkozólag. Kéri, van-e tudomása a miniszternek e vízborította terüle-

tekről és hajlandó-e a lecsapolást az ármentesítő társaság támogatásával megkezdeni, úgy hogy a társaságot megfelelő kölcsönhöz juttassa.

Nagyatádi Szabó földmivelésügyi miniszter válaszában kijelenti, hogy amennyiben a pénzügyminiszterrel megegyezni nem tud, a maga részéről minden lehetőséget meg fog tenni. Ugy neki, mint a kormánynak határozott szándéka a közmunkák terén a munkaalkmalmat,

részben itt is, tehát az ármentesítő munkálatoknál is érvényesíteni.

Szabó Balázs a választ köszönettel tudomásul vette, majd a Ház is.

Szűts Dezső a pápai járás területén az 1918—19. évi jövedelem- és hadinyereségadó kivételénél felmerült sérelmekről nyújt be interpellációt. Az interpellációt kiadják a pénzügyminiszternek.

Elnök az ülést fél háromkor rekesztette be.

Lisztet kínálunk orosz foglyainkért

A hazaszállítást a Vöröskereszt biztosítja

Budapest, augusztus 10. Oroszországban lévő hadifoglyaink közeljövőben megkezdődő hazaszállítása ügyében Reding Liberegg báró, a Nemzetközi Vöröskereszt Egyesület genfi főmegbízottja egy budapesti lap munkatársa előtt a következőket jelentette ki:

— Az oroszországi foglyok hazaszállítása kétségkívül sikerülni fog, annál is inkább, mert a nemzetközi Vöröskereszt Egyesület közreműködése esetén a szovjet, tekintettel az éhségre, aligha fog újat huzni, mert az Egyesületnek módjában áll az egyezmény be nem

tartása esetén megtorló intézkedéseket tenni. Egyébként éppen az éhségre tekintettel, azt az ajánlatot tette a magyar kormány, hogy a hadifoglyokat fejenként 50 kilogramm liszt ellenében váltja ki, mert meg van győződve, hogy a lisztajánlat semmi esetre sem téveszti el hatását. A hadifogoly kicserélés Rigában történik meg, ahol a Nemzetközi Vöröskereszt fiókot állít fel és felügyel nemcsak az egyezmény pontos betartására, hanem arra is, hogy a szűkölködő hadifoglyok ott első segítséget kapjanak.

Letartóztatták a szerb kommunista képviselőket

Belgrád, augusztus 10. A letartóztatott kommunista képviselők a vizsgálóbíró előtt bevallották, hogy a legutóbbi merényletekben valamennyi kommunista részes. A bíróság ezért elrendelte valamennyi kommunista képviselő letartóztatását. A zágrábi főügyész átengedte az erre vonatkozó aktákat a belgrádi bíróságnak, mert bebizonyosodott, hogy a trónörökös, Draskovic miniszter és mások ellen elkövetett merényleteket a kommunista klubban készítették elő.

Gar, aug. 10. A „Tagespost“ jelenti Belgrádból: A kommunisták ellen folytatott vizsgálat során a szabadkai kommunista-terrorista komité aktáiból és okmányiból kiderült, hogy merényleteket terveztek politikai és katonai személyiségek ellen. Az is bebizonyosodott, hogy Ujvidéken a laktanyai vízvezeték megmérgezését is előkészítették.

A magyar-szerb határ

Belgrád aug. 10. (Belgrádi Sajtóiroda.) Megbízható forrásból nyert értesülés szerint a magyar-jugoszláv határ megállapítására kiküldött szövetségi bizottság augusztus hó 13-án ül össze Zágrábban.

A Habsburgok ellen

Bécs, aug. 10. A cseh sajtóiroda jelentése szerint augusztus 8-án írták a jugoszláv-cseh katonai egyezményt, amely a Habsburgok restaurálásának megakadályozására irányul.

Puccskisérlet Bulgáriában

London, augusztus 10. Athénből jelentik, hogy Ferdinánd volt bolgár cár a legnagyobb titokban visszatért Bulgáriába, hogy lángra lobbantsa a forradalmat, megbuktassa a mai kormányt és visszafoglalja a trónját. A görög kormány intervenciójára a volt uralkodó el fogja hagyni Bulgária területét. (MTI.)

Osztrák-cseh tárgyalások

Hainisch és Massaryk köztársasági elnökök találkozása

Bécs, aug. 10. Ma találkozott **Hainisch**, az osztrák köztársaság elnöke **Massaryk** cseh köztársasági elnökkel a Salzkammergut egy kies üdülőhelyén: Hallstadtban. A tanácskozás 9 óráig tartott s résztvett benne **Benes** cseh külügyminiszter is. A csehek részéről jelen van **Massaryk** leánya, osztrák részről pedig **Schober** szövetségi kancellár is.

Prága aug. 10. A „Prager Presse“ **Hainisch** és **Massaryk** találkozásáról a következőket írja: „A hallstadti találkozón főleg a jövőbeli gazdasági viszonyról, a trianoni békeszerződés végrehajtásáról, Ausztriának a kisantanthoz való viszonyáról és a portorosei konferenciáról tárgyalnak. A találkozás folyamán bizonyára új alapot helyezik a közép-európai béke kérdésére is“.

Bécs, aug. 10. A bécsi sajtó élénken foglalkozik **Hainisch** és **Massaryk** találkozásával. A „Reichspost“ a hallstadti találkozóról azt írja, hogy a törekvés megértést találni a két nép között. Imperialista célja a találkozóknak nincsen. A „Neue Freie Presse“ szerint a találkozó elsősorban a Habsburg-problémáról lesz szó és foglalkozni fognak az esetleges restaurációs tervekkel is. Az „Arbeiter Zeitung“ szerint a találkozás folytatása annak a politikának, amelyet **Renner** kormánya inaurálta.

Hallstadt, augusztus 10. (MTI) Ma délután találkozott **Hallstadtban** **Massaryk** cseh és **Hainisch** osztrák elnök. A két államfő mintegy fél óráig tanácskozott.

A tanácskozásban résztvett későbbben **Benes** és **Schober** is.

A debreceni vitézek avatása

Nagy Pál ezredes, a Hajdúvármegyei Vitézi Szék kapitánya átiratot intézett tegnap Debrecen város polgármesteréhez. Az átiratban a Vitézi Szék kapitánya arról értesítette a polgármestert, hogy a megejtett sorshuzás alkalmával **Kecskés József** tartalékos tiszthelyettes, **kubikos**, **József kir. herceg-utcai lakos**; **Laczkó István** hivatásos tiszthelyettes, **vámőr** és **Tóth László** tartalékos tizedesek kérvényei terjesztettek fel a Vitézi Rend országos kapitányságához. Ezen kijelölt vitézek vitézzéavatása **augusztus 21-én** lesz fényes ünnepekként a budavári koronázó Mátyás-templomban, mely ünnepségre a hajdúvármegyei Vitézi Szék kapitánya meghívta Debrecen város tanácsát, nemkülönben a város közönségét, valamint csak a nemrégiben megalakult hajdúvármegyei Vitézi Szék tagjait is.

Itt említjük meg, hogy **Nagy Pál** ezredesnek, a hajdúvármegyei Vitézi Szék kapitányának ünnepélyes vitézzé való avatása 20-án, **István király** ünnepén lesz ugyancsak a budavári koronázó Mátyás-templomban.

Ezen átiratot ma fogja bejelenteni **Csöke Sámuel** h. polgármester a városi tanácsnak a délelőtti tartandó ülésen. A városi tanács a maga részéről ma fogja kijelölni a debreceni vitézek avatási ünnepségére felmenő küldöttségét.

A burgonya kivitele

Budapest, augusztus 10. A lapokban megjelent hírek, hogy a burgonya kiviteli illeték mérsékelteni fog, egyáltalában nem felelnek meg a valóságnak. A burgonya kiviteli illeték leszállításáról nincsen szó. A kiadott burgonya kiviteli engedélyek augusztus 31-ig mind lejárnak és azoknak meghosszabbításáról nem lehet szó. További burgonya kivitel újabb intézkedésig nem engedélyeznek.

Felvágta a hasát a szekér rudja

Halálos szerencsétlenség a Csicsogón

A Csicsogón tegnap, a reggeli órákban végzetes kimenetelű szerencsétlenség történt. A Csicsogó Temető-utca feleli részén, ott ahol a Temető-utca a Rakovszky-utcaba ágazik el, egy széna-szalma kereskedés előtt álldogált Fekete János hajduszoboszlói gazdálkodó szekere, két tüzes lovával. A szekeren szénát hoztak be s már épen lerakodtak majdnem, amikor Fekete gazda Gyula nevű fia felült a vendégoldalra, míg Tóth Mihály kocsis a szekér körül bibelődött. Ugyanekkor haladt el a lovak mellett maga előtt egy talicskát toló fiatal gyermek, éktelen dörömbözést mivolve. A megereztett istrágon levő két tüzes paripa ugyanekkor felhorkant, majd a szekeret a Rakovszky-utca sarkán levő iskola falához rántották.

Iszonyatos riadalom támadt a járókelők közt, akik közül a kocsis rudjával szembe került egy 40—42 év körüli vidéki asszony, ki halálra rémülve ott ugrált a megbokrosodott lovak előtt, melyeket a gazda Gyula nevű fia Tóth Mihály kocsisal együtt mindenkép megakartak fékezni. Am a lovak egyet rántottak még a szekeren, melynek rudja ugyanekkor a lovak elé kerülő megremült asszony gyomrának irányult, majd az asszonynak gyomrát kötdökén átul másfélcentiméter mélyen mintegy 20 centiméter hosszúságban felvágta.

Borzalmas látvány volt a felvágott hasu asszony vonaglása, aki eszméletlen állapotban került el az utca közepén. Kévéssel utóbb a lovakat megfékeztek, miközben a mentők is megérkeztek, akik a halálosan megsérült asszonyt leszállították a kórházba. Mire azonban a kórházba megérkeztek s a szerencsétlen asszonyt a műtő asztalra tették, hogy hasát összevarjúk, már kiszáradott.

A végzetes szerencsétlenségből kifolyólag a rendőrség megindította a nyomozást. A kocsis és Fekete Gyulát a rendőrség kihallgatta, akik elmondták, hogy a szilaj lovak a tárgonyas gyerektől ijedtek meg. Dr Csige Sándor rendőrfogalmazó még a tegnap délután folyamán kintjárt a kórházba. Az áldozat kiletét még mindez ideig nem sikerült megállapítani.

Az asszonynál a szerencsétlenség pillanatában egy kis csomag volt, melyben néhány koronáján kívül egy zsebkendőt találtak, minden írás nélkül. A hulla egyelőre, míg kiletét sikerül megállapítani, a kórház hullaházában marad. A rendőrség pedig az irányban kutat, hogy a szerencsétlenségből kifolyólag kit terhel a felelősség.

Az Erdőskárpátok autonómiaja

Prága, aug. 10. Zsatskovic dr az Erdőskárpátok lemondott kormányzója amerikai utazása előtt beszámolt. Október 15-én, mint a ruszinok képviselője, valamint a Magyarországon élő ruszinoké is, az amerikai ruszinok őt képviselőjének jelenlétében tárgyalást folytatott Massaryk cseh köztársasági elnökkel a Csehszaggal való föderáció lehetőségéről. Arra a kérdésre, hogy a cseh köztársaság hajlandó-e a ruszinokkal csatlakozni egyenrangú államként, Massaryk így válaszolt: „Ha a ruszinok elhatároznák, hogy Csehszaggal együttműködni óhajtanak, az esetben a cseh köztársaság kebelében teljes autonómiát fognak kapni“. Arra a kérdésre, hogy milyen határai lesznek a ruszin államnak, ezt felelte: „A határokat úgy fogják megállapítani, hogy a ruszinok meg lesznek elégedve vele“.

Zsatskovic kijelenti, hogy nyoma sincs az autonómiának, amelyet nekik ígértek és felsorolja a ruszinok tizenkét követelését, amelyek teljesítése nélkül lehetetlen minden barátságos együttélés a csehek és ruszinok között.

Ahogy minálunk volt.

Zágráb, aug. 10. MTI. A horvát munkásbiztosító pénztár autonómiaját felfüggesztették, mert megállapították, hogy a pénztárak igazgatói mind kommunisták.

NAPI HIREK

Politikál

már megint a püspök, pedig azt gondoltuk már, hogy mégis csak megszívlelte végre híveinek hozzá intézett kérését, hogy tartózkodjék a napi politikába való beleavatkozástól. Nem tartja „egészségesnek“ Bethlen politikáját, mely szerint a kigazdapártra támaszkodik; a külföldi tudósítók elleni hazadrulási vádakat természetesen alaptalanoknak vallja, még természetesebb, hogy topsol a Beniczky le. utóbbi parlamenti szereplésének, melylyel kiszámíthatatlan anyagi és erkölcsi kárt okozott az országnak és amely szereplést a miniszterelnöktől kezdve az ország minden komoly tényezője és becsületes politikusa a legélesebben elítéli.

Beniczkynek csakis ilyen szereplése tette lehetővé azt, hogy a volt néppárti, tulzó katolikus politikus iránt felnelegedjék Baltazár, aki egybként mesterével: Degenfelddel együtt azt vallja, hogy „inkább száz zsidó, mint egy katolikus“.

A multkoriban nagy szemforgatások között panaszoita a püspök ur, hogy őt el akarják tiltani a politikálástól, holott „a másik oldalon“ is politikálnak a püspökök.

Mi ugyan a magunk rés éről változatlanul azt valljuk, hogy a pap ne politikáljon se a reformatus, se a katolikus, de így, ilyen szellemben mint Baltazár, ne csak a p.p, de más magyar ember se folytasson politikát!

Fogadás a Kormányzóéknál. A Kormányzó és neje augusztus 11-én, esütörtökön délután a nemzetgyűlés és a kormány tagjait a gödöllői kastélyba teára vendégül látják.

Áthelyezés. A pénzügyminiszter Versényi Györgyné menekült kolozsvári számtisztet a debreceni városi adóhivatalhoz előbbeni minőségben áthelyezte.

Letört bimbó. Lovassy József rendőrfőparancsnok tragikusan elhalálozott leányának Lovassy Judithnak temetése ma délután 5 órakor lesz a róm. kath. temető kápolnájából. A temetésen az előkelő gyászoló család s az uri közönségen kívül a debreceni államrendőrség is nagyszámmal képviselteti magát. A gyász eset Lovassy főparancsuokat mélyen lesujtotta, akit különben sokat kerestek fel részvétnyilatkozattal.

Az Ébredők debreceni csoportjának I. kerülete a Péterfia utca 76. sz. alatti helyiségben szombaton délután 6 órakor közgyűlést tart, melyre az I. kerület tagjait és az érdeklődőket tisztelettel meghívja a vezetőség.

A pécsi munkásság egységre törekszik

Kaposvár, aug. 10. A „Baranyai Magyar Ujság“ írja: A kiűrtés híreinek hatása alatt a munkásság két szárnya, az ugynevezett jobb- és baloldal komoly elemei körében felmerült az a gondolat, hogy meg kell szüntetni minden ellentétet, amely eddig a munkásság két árnnyalata között fennállott és keresni kell a meg egyezést. Ebben az irányban már történtek is bizonyos megbeszélések, amelyeknek eredménye azonban nem ismeretes.

Világbéke kongresszus

Bécs, aug. 10. A legújabb világbéke kongresszust Luxemburgban ma nyitották meg. A tanácskozársra, amely három napig fog tartani, a német és osztrak béke-egyesületeket is meghívták.

Andrássy nem megy ellenzékebe

Gróf Andrássy Gyula egy fővárosi ujság-író előtt a keresztény párt állásfoglalásáról és jövőbeli magatartásáról a következőképp nyilatkozott: A tegnapi nap nem jelentett összeüt. közést a keresztény párt és a kormány között. Ellentét tulajdonképen csak közöttünk és Bottlik József közöt merült fel. Az elnök úgy kezelte jogait, mintha rendes ellenzékekkel szemben kellett volna jogait érvényesíteni, nem pedig egy olyan párttal szemben, amely ellenzéki tevékenykedést egyáltalában nem fejtett ki. Az elnökség kérdésében nehézségeket nem csinálunk. Arról, hogy ellenzékebe menjünk át, szó sincs, csupán Bottlik József iránt rendült meg a bizalma a pártnak.

Házasságkötések. Tóth Sándor—Németh Ilona, Balogh Imre—Lőrincz Katalin, Ferenci István—Muczek Anna, Groszmann Samuel—Adler Vilma.

Értekezlet a törvényhatósági választójog kérdésében. Patay Tibor, Pestvármegye volt főispánja, az összes törvényhatóságok képviselőit nagy-gyűlésre hívta össze Pestvármegye székházába, hogy állást foglaljanak a Ferdinándy-féle törvényhatósági és községi választójogi javaslattal szemben, amely tulzottan radikális reformokat tartalmaz. A nagygyűlésnek az a célja, hogy vétót mondjanak azoknak a forradalmi törekvéseknek, amelyek a nemzet küzdőteréről kiszorítani igyekeznek a haladó intelligenciát.

Eljegyzések. Varga Imre—Kocsis Margit, Simon János—Tiba Mária, Wész Mihály—Tóth Eszter, Faragó János—Szabó Erzsébet, Herceg Lajos—Ónodi Lidia, Kepes József—Klein Anna, Keresztes Béla—Rácz Margit, Szabó Antal—Harsányi Erzsébet, Madar Sándor—Vári Julianna.

Oláh pöffeszkedés. A budapesti román konzulátus tegnap beszüntette a román utlevelek láttamozását és a szünet ma is tart. Az okot erre az egyik konzulátusi tisztviselő tulbuzgalma szolgálhatta, akinek nézeteltérése támadt a konzulátus előtt szolgálatot teljesítő magyar rendőrrel. A jelentéktelen ügyet fel-fújták sérelemnek, dacára annak, hogy az államrendőrség az illető rendőr ellen azonnal megindította a vizsgálatot. A románok tulzottan fogják fel a dolgot és ezzel csak a közönség érdekeit sértik. A dolognak olyan színezete van, mintha egy tultemperamentumos román konzulátusi képviselő ürügyet keresett volna a kellemetlenkedésre.

A haládatlan lakótárs. Tegnap délelőtt Szojka Mária cselédeány feljelentést tett a rendőrségen, hogy többszörösen büntetett Bene Julia cselédtársa meglopta. Bene Julia ugyanis napokkal ezelőtt megjelent Szojka Mária szolgálati helyéu és szállást kért. Kérését barát-nője teljesítette s egy éjszakát nála is töltött, mely idő alatt Bene Julia összecsomagolta ruháit s azokkal megszökött. A rendőrség körözi a tolvaj cselédeányt.

Besurranó tolvajok. Ifj. Molnár Lukács Miklós-utca 22. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek távolléte alatt lakása ablakán beugorva szekrényét feltörték. A szekrényből közel 12 ezer korona értékű ruhaneműjét ellopva megszöktek. A rendőrség nyomozza a besurranó tolvajokat.

Családi perpatvar miatt a halálba. Tegnap este Kovács Imréné Rácz Katalin Hid-utca 6 alatti lakásán marólugot ivott. A mentők súlyos belső sérüléseivel beszállították az Augustia szanatóriumba. Dr Varga László ügyeletes rendőrfogalmazó még az este folyamán kiment az Augustia szanatóriumba, ahol kihallgatta Kovács Imrénét, aki elmondta, hogy családjával tegnap déiben összekülönbözött és efeletti ekeseredésében nyult a mérgegpohárhoz. Állapota súlyos.

Elhalt tanárnő. Kedden este a Svetits nevelő intézet egyik rokonszenves és nagy tudásu tanárnője, Jrd n Ludmilla meghalt. A tanárnő szászországi születésű nyelvtanárnő volt, aki hosszú időn át a Svetits intézetben a francia és angol nyelvet tanította. Halála nagyszámu tanítványai körében nagy részvétet váltott ki.

Fechtman képkiállítása. Már többször felhívtuk a figyelmet Fechtmann József, a kitűnő festőművész derüs, felfogásban és kivitelben egyaránt jelentős értékű képeire, amelyeket Egyháztér 7. szám alatt állított ki a Párisba készülő művész. A pártolásra minden tekintetben érdemes fiatal festő kiállítása holnap, pénteken zárul. A művészi becsü képeknek igen szerényen szabta meg az árát a művész, úgy hogy kiállítását szívesen ajánljuk közönségünk figyelmébe.

Halálozások. Oláh Lászlóné Fehér Julianna 41 éves, Nagy Lajos 12 hónapos, Tóth Sándor 70 éves, Szasch Helen 2 éves, Harangi István 1 hónapos, Novák János 14 hónapos, Boh Viktoria 26 éves, Grósz Imre 11 éves, Szabó Mihályné Czelder Mária 71 éves öz. Orosz Józsefné Szalkai Julianna 79 éves, Erdei Irén 2 éves, Dankó Julianna 2 éves, Noszág András 5 hónapos, Rudnyánsz-y András 7 hónapos, Geiler Julianna 23 éves, öz. Gal Ferencné Juhász Julianna 42 éves, Oláh Borbála 6 hónapos, Hackli Anna 1 hónapos, Biro István 2 hónapos, Pongor Imre 2 hónapos, Liebhardt Ilona 12 éves, Hasi Róza 7 éves, Jordan Ludmilla 76 éves, Karap József 48 éves, Nagy Anna 2 éves, Balogh Ilona 6 éves.

A guti iparvasút. A guti iparvasút megépítése dolgában a városi tanács és V. Szabó János, valamint Reviczky József debreceni birtokosok között, akiknek földbirtokain a guti vasút keresztül futna, mint ismeretes, egyezség jött létre. Az egyezség szerint a vasút céljaira szükséges földterületet V. Szabó János és Reviczky József gazdák díjtalanul engednék át a városnak, ezzel szemben ezeknek szállításaikat a vasút díjtalanul eszközölné. Ezt az egyezséget a kereskedelemügyi miniszter legutóbb jóváhagyta és erről leiratban értesítette a városi tanácsot azzal, hogy a nevezett birtokosok szállításaikat csak majd a vasút műtanrendőri bejárása után eszközölhetik. A nevezett vasút személyszállítást csak korláttal és stabil fékkel ellátott kocsiokon eszközölhet.

Stájerrel az elnök-elvtárs. Prágából jelentik, hogy a köztársasági elnök fizetéséről szóló törvény megváltoztatására javaslatot nyújtottak be, amely szerint az elnök fizetése 1 millió cseh korona. Az elnöki hivatal kiadására 2 millió cseh korona megszavazását indítványozzák. Eddig az elnök saját személyére 500 ezer, a hivatali kiadásokra pedig szintén 500 ezer korona fizetést kapott.

Estéknint újra tolong a nép. A Dobozy-átjárót estéknint újra embertömeg, nagyrészt facér cselédek és bakák lepik el, akik a Gambinusban szóló zenét hallgatva, ugy utca-rendészeti, mint erkölcsrendészeti szempontokból nagy rendetlenséget visznek véghez. Ajánlatos volna, ha a rendőrség a most már igen forgalmassá vált Dobozy-átjáróhoz őrszemet állítana, legalább is a nyári hónapokra.

Eltűnt a cigarettahüvely a városból. A néhány nap óta éftben levő cigarettahüvelyadó következtében a debreceni üzletekből eltűntek a cigarettahüvelyes dobozok. Ha az ember cigarettahüvelyt akar vásárolni, akkor várnia kell, míg elkészülnek a pénzügyigazgatóságon a hüvelyadó-szelvényekkel, melyekkel ellátják majd a dobozokat. Ezután a cigarettahüvelyek csak így kerülhetnek a piacra. Anyiféle adót fizetünk manapság már, hogy logközelebb a beszédre is adót vet ki Hegedűs. Mit fognak ekkor csinálni a nők? Vajon nem lehetett volna elkészíteni ezeket a szelvényeket előzőleg?

Dr Borossy József bel-, bőr és nemi-betegeknek rendeléseit ismét megkezdette. Bethlen-u. 6. Telefon 858.

Táncestély a Royal szálló disztermében e hó 14-én, vásárvasárnapján gyümölcszűréssel egybekötte.

Krisch Károly cserépkályha raktára, Debreczen, Piac u. 89. Telefon 12-18. Elvállal cserépkályhák átrakását és javítását. Új cserépkályhák érkeztek.

SPORT.

A birkozó verseny tragikus esete. A vasárnapi bajnoki birkozóversenyen Kiss István birkózót az ellenfele saltóval dobta, miközben Kiss karja kificamodott. A rögtön orvosi segítség helyre igazította. Hétfőn este azonban komplikáció állott be, mely a Budapestre szállítást tette szükségessé. Az onnan nyert távirati értesülésünk szerint jobb karját amputálni kell. A szerencsétlenül járt sporttárs iránt nagy részvételt vannak.

A Munkás Testező bemutatója. Vasárnap lesz az Őgető-téri pályán a DMTE bemutatkozó mérkőzése a DKASE-val. Sportkörökben nagy érdeklődéssel várják a munkások első debreceni szereplését, mert idáig csak vidéken szerepeltek.

Üszás. A Magyar Úszó Szövetség tízsa északi kerülete pénteken este 9 órakor tartja alakuló ülését a Svájci tejszarnokban, melyre az úszósport iránt érdeklődőket ezúton is meghívja a szervező bizottság. A kerület megalakítása rendkívül fontos kerületünk úszó-sportjának fejlesztésére.

A fegyelmi bizottság ülése. Szabó és Káldy ügyében előbbi tanúinak 3 napon belül megnevezésére utasította. A vasárnapi ismert botrány ügyében Urbánovits Lajost egyelőre felfüggesztette játékjogát, míg Rottot durva játékért 19. § alapján folyó hó 19-ig tiltotta.

Bírói előadó. A tegnapi ülésen a bírák tanácsa Kerekes Géza máv. ellenőrt választotta a keleti kerület előadójának, ügyeit Káldy Zsigmond I. o. előadó s titkárt szabadságának időtartama alatt Zempléni főtitkár látja el.

Kerületi tanácsülés. A helybéli MLSZ kerületi tanácsülésben foglalkozott a vidéki autonómia felélelő szabályrendelettel. Hosszabb vitatkozás után, melyben Zempléni Gusztáv ker. főtitkár leszögezte, bármiképp harároz is a tanács, a saját indítványát külön az MLSZ-nek megküldi. Kányó indítványára öt tagu bizottságot küldött ki teljes hatáskörrel s intézkedési joggal ez ügyben felruházva. A kerület bajnoksági beosztása került tárgysorozatra, hol Zempléni a debreceni MOVE SE rek számításba nem vételeit kérte. A tanács a DMTE t az első osztályba sorozta, míg a többi kérelmet elutasította.

Forróéncsi példa. Encsen folyó hó 28-án 28 köz-ség ifjuságának sportnappelye s versenye lesz. Érdekes, hogy a versenyen résztvevők túlnyomó része olyan neprétegből kerül ki, mely sporttal eddig még egyáltalán nem foglalkozott. Az ilyen ifjuságok a sportéletbe való bekapcsolása a megyei testnevelési tanácsok első eredményes lépésének mondható.

A vidékiek uszóbajnoki versenye vasárnap és hétfőn fog lezajlani Tatatóváro-on a II. uszókongresszusal kapcsolatban E klasszikus versenyen résztvevőknek kerületünk uszói is, mint Burián Zoltán, Hennei Árpád, Vajay Endre, Percei Aladár MOVE-DSE, Lee Tibor, Jost Ferenc DEAC, Hivert József DVSC és Mikulácsi Béla DMTK s tekintve uszóink jó formáját, hisszük, hogy sikerrel fogják a kerületet képviselni.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Az Uránia mozgószínház vasárnap, f. hó 14-én tartja megnyitóját, mely alkalomra Éva May főszereplésével „Roland mester” című misztérium 6 felvonásban kerül bemutatásra pompás kísérő műsorral. Előadások: d. n. 3, 5 este 7 és 9 órakor, rendez. helyarákkal. — Jegyfelvétel: Szombaton d. e. 10-12-ig, d. n. 5-7-ig.

Regina Colei nagy dráma 6 felvonásban van ma műsoron a Vigaszínház mozgóban. A főszerepet Gusztáv Adolf Semmler játsza. Előadások 7 és 9 kor.

Tánckirálynő a legszebb látványos nagy filmalkotás, amely a legnagyobb táncművész-

Apró hirdetések.

Debreczei Gazdák Bankja Részvénytársaság Kossuth utca 17. Köleső-néket folyósít házakra, — földre és értékpapírokra Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbe ad (safe deposit) páncéltrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

Belyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Bathyanál-utca 22.
Telefon 1385.

Elveszett kulcsok

Julius 26-án valószínűleg a kir. pénzügyigazgatósági épületben a ruhautalványok befizetése alkalmával karikára fűzött kulcs-csomó elvesztett. Megtaláló kéri a kulcsokat jutalom ellenében e lap kiadóhivatalába beadni.

Molykár ellen

szörme és tollruhák megőrzését a legnagyobb biztonságban beraktároz KOVÁRY és ALTMANN Piac-utca 42.

Eladó

sárga, federes, nagyon könnyű, homokfutó, egy lovas kocsi, teljesen jó karban federes ülésekkel. Értekezhetni Var-u. 8. sz. délután 2-4 óráig.

FÉMONTÓDE!

Bronz, réz, alumínium Pauló utca 22. Debreczen Piac-utca 13. Telef. 430.

Forgács István

Indóház Bádós-u.

16515-1921. sz.

Hirdetés.

Debreczen sz. kir. város törzsméneséből kijelölt nyolc darab 3 éves és idősebb tenyészkanca és három darab szopós csikó a lóvásártéren az 1921. évi augusztus hó 14-én, továbbá a törzsgulyájából kijelölt tizenegy darab 3 éves és idősebb tehén, illetve üsző és kettő darab szopós borjú a háromvásárban az 1921. évi augusztus hó 15-én mindenkor reggel 9 órakor kezdetét veendő nyilvános árverésen eladotnak. Az eladó állatok a Debreczen város es. epreskerti ménestelepén megtekinthetők.

Debreczen, 1921 aug. 10.

Városgazdai hivatal.

Lapkihordó asszonyok

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. szám alatt.

CSURKA „KEGYELET” Temetkezési Vállalat
Debreczen, Kossuth-u. 8. Költőszékhelyű épület.

Bármilyen temetéseket vidéken is legolcsóbb napi áron a leggyelmebb kiszolgálás és személyes felügyelet mellett vége. Telefon 381. Dus, nagy választék.

Rühkenőcs, Kreolin, Kénvirág, Kálszappan és mindentéle fertőtlenítő szerek
„Radikál” patkányirtó szerstb.
Telefon 14-80. legolcsóbban szerezhető be
Korzó Drogueria Debreczen, Piac-utca 42. sz. Telefon 14-80

nőnek, Fanny Elsernek regényes élettörténetét tárgyalja mégható szerelmi játék keretében. Jegyek ezen grandiozus előadásra előjelezhetők.

A tőzsde

Zürichi zárótőzsde aug. 9. (MTL.) Berlin 735, Holland 183 75, Newyork 589, London 2175, Páris 4670, Milánó 26—, Brüsszel 45—, Koppenhága 98—, Prága 755—, Budapest 152 1/2, Zágráb 350, Bukarest 762, Varsó 30, Bécs 0'60, Osztrák lebelyleg 56.

Budapesti zárlat aug. 9. (MTL.) Magyar hitel 1610, Osztrák hitel 595, Angol-Magyar bank 730, Leszámit bank 715, Magyar-Olasz bank 301, Jelz hitelbank 254, Keresk. bank 6650, Pesti hazai első 20050, Borsodmiskolci 3150

Valuták. Napoleon 1230-50, Angol font 1425-1440, Dollár 377-387, Francia frank 3020-075, Márka 475-485, Lira 1710-1720, Osztrák kor. 36-37, Rubel 59-60, Lei 495-505, Sokol 490-07, Svájci frank 6525-6625, Korona dinár 925-945, Frank dinár 925-945, Lengyel marka 17-18.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legolcsórágában vesz Simon György DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

DEBRECENI Kalapgyár
SZELLÉS KÖSA

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek Piac-U. 63. sz.

Íróasztalt

keresünk megvételre. Cim kiadóhivatalban

Poloskairtást

vállal felelősséggel helyben és vidéken RÁTHON I. ABOR hatóságilag engedélyezett féregirtó Cegléd-utca 18

Eladó házak

Rákóczy-utcán 5 szobás, Faragó utcán 5 szobás és Bauer telepen 2 szoba 300 négyzetföld területtel. Eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19. szám.